Anul 45-lea | Prețul 3 lei | Cenzurat
Duminecă 5 Decemvrie 1937 | No. 49

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI
Pe un an . . . . . Lei 140·—
Pe o jumătate de an . . . . Lei 70·—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator

Redacția și Administrația:
Sibiu, strada Regina Maria No. 57

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, str. Regina Maria 57 (fostă Cisnădiei
Prețul înseratelor
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Situația politică

— Scrisoare din București —

— 2 Decemvrie 1937.

In numărul trecut s'a publicat, la acest loc, un raport detailat asupra alegerii dlui Juliu Maniu ca președinte al Partidului Național Țărănesc, fapt care a produs momentan o deosebită mișcare în toate cercurile politice ale țării.

Alegerea acestui bărbat politic în fruntea celui mai popular partid al țării, a făcut o bună impresie chiar și în cercurile adversarilor politici. O dovadă despre aceasta este împrejurarea, că a doua zi după alegere dl Iullu Maniu a luat contact cu dl Corneliu Codreanu, conducătorul partidului «Totul pentru țară», cu dl Gheorghe Brătianu, președinte celui de al doilea partid liberal și alții, având de scop o alianță (un pact) pentru asigurarea libertății în alegerile generale ce sunt în pregătire.

D-nii Codreanu și Brătianu au primit propunerea făcută de dl Maniu, la care a aderat și dl Const. Argetoianu. Cu toții s'au legat a se împotrivi abuzurilor electorale, dacă vor fi încercate. Incolo fiecare pertid își păstrează ideile și principiile sale. In schimb, cele trei partide nu se vor ponegri unul pe altul, ci vor lupta cu mijloace civilizate.

O astfel de propagandă electorală poate să fie numai spre lauda celor ce o fac și a țării. De aceea multă lume românească nepărtinitoare s'a mirat, când a aflat, că d-nii mareșal Averescu, Octavian Goga și Grigore Iunian, cu partidele lor, n'au aderat la propunerea dlui Iuliu Maniu, ba ultimele două au atacat chiar pe ceice au făcut înțelegerea.

*

Indată după alegerea dlui Maniu ca președinte al P. N. Ț., dl Nicolae Titulescu și-a anunțat sosirea în țară. La sosire a fost întimpinat, în Gara de Nord, de către mulți prieteni și aderenți. La început se vorbia, că dl Titulescu va candida pe listele Partidului Național Țărănesc, — chiar în București, — dar după aceea s'a lămurit chestia mai deaproape, că domniasa din diferite motive nu candidează pe niei o listă,

De altcum dl Titulescu e senator de drept și ca atare poate vorbi la Senat, ceeace lumea și așteaptă cu nerăbdare. Pe socoteala dlui Titulescu, cât timp a fost în străinătate, în țară s'au lățit fel și fel de șoapte. I-se aduce unele învinuiri, pe cari desigur nu le merită, prin ceeace nu vreau să zic, că n'a putut și el cândva greși, doar încă e om și ca atare supus greșelilor. Trebue însă să recunoaștem, că a adus multe servicii țării, în ultimii 20 de ani.

*

Suntem în plină campanie electorală. Și totuși n'am avut bătăi până acum. Injurăturile încă sunt mai rari ca de alte ori. Se observă oarecare progres spre civilizație, ceeace poate numai să ne îmbucure. Numai dacă ar dura așa până la sfârșitul alegerilor, să nu ne pomenim cu abuzuri urîte câteva zile înainte de votare.

Avem însă o sută de motive în plus, ca să dăm dovadă de seriozitate. Să nu ne pierdem cumpătul. Să ne uităm în jurul nostru. Să urmărim ce se vorbește și scrie în alte țări, asupra păcii în lume, asupra posibilității viitorului războiu, asupra unei eveutuale revizuiri de granițe.

Dacă ne iubim țara și neamul, — ceeace presupunem dela orice Român de sânge mai desghețat — atunci nu vom mai face greșeli ca în trecut, ci vom înceta cu bârfelile nemeritate la adresa unora sau cu laudele fără rost la adresa altora. In schimb să devenim mai activi, mai corecți, mai cinstiți. Să ne apropiem unii de alții cu iubire, nu cu patimă și ură.

Suntem un popor tânăr și mic, avem nevoie de ajutorul celor mai mari, de aceea mai domol cei răi de gură, mai multă muncă din partea unora, mai multă omenie și bună purtare din partea altora.

Așa ne poruncește ciasul de față, până când nu e prea târziu! *Rep.*

Plata salariilor pe luna Decemvrie

La încheierea foii aflăm din București următoarele:

Ministerul finanțelor a luat toate măsurile necesare pentru plata salariilor pe luna Decemvrie 1937, în toată țara, începând dela 16 Decemvrie.

In mod deosebit acum, pentru a se înconjura întârzieri, plățile vor începd cu provincia și se va sfârși cu Capitală.

Statele de plată vor fi întocmite cu salariile sporite, conform decretului-lege dela 30 Noemvrie 1937. Prin acest decret s'au suprimat curbele de sacrificiu (reducerile de leafă), la care au fost supuse lefurile funcționarilor, astfel că pe viitor salariile vor fi cele din anul 1932.

*

Cu plata lefurilor înainte de 20 Decemvrie și suprimarea curbei de sacrificiu, guvernul vrea să se facă mai plăcut funcționarilor.

Cum se va susține ordinea în timpul alegerilor

O circulară a ministerului de interne

Dl R. Franasovici, ministru de interne, a trimis o circulară tuturor prefecturilor de județe și organelor administrative în subordine, prin care arată că dl Gabriel Marinescu, subsecretar de stat, având în atribuțiunile sale ordinea publică și siguranța generală, — în toate chestiunile în legătură cu aceasta și în special cu susținerea ordinei în timpul campaniei electorale și a alegerilor, se vor adresa direct d-sale, care va da toate îndrumările, directivele și deslegările necesare.

Circulara de mai sus trece asupra subsecretariatului de stat al polițiilor, toate chestiunile privitoare la menținerea ordinei în timpul alegerilor.

Dl general Gabriel Marinescu va lucra direct cu prefecții, fără să mai fie nevoe ca aceste chestiuni să treacă pe la ministerul de interne; măsura aceasta a fost luată, pentru a nu se întârzia comunicarea hotărârilor privitoare la măsurile de ordine și reprimarea eventualelor abateri.

Așa spun ultimele știri ale ministerului de interne.

Ce se petrece în țară

De prezent totul se mișcă în țară cu considerare la alegerile, de cari ne mai despart două săptămâni. In aceste zile se fac candidările. După informațiile, ce le avem, sunt mai multe îmbulzeli ca în trecut. Dar mulți chemați, puțini aleși, spune sfatul bătrânesc.

Ne vom bucura, să vedem că am trecut cu bine și peste aceste alegeri. Ca să fie așa, cei chemați a alege sunt datori să cumpănească bine pentru cine se hotărăsc. Ascultați pe fiecare ce spune, iar la urmă alăturați-vă lângă cel mai vrednic, lângă cel mai de cinste și de omenie.

Pe când această foaie va ajunge pe masa cetitorilor, un sol al Franței, ministrul de externe Delbos, se apropie de țara noastră, unde va sta câteva zile. Vine să ne aducă — așa credem — sfaturi și îndemnuri bune, în urma conferinței dela Londra, asupra căreia scriem în alt loc al foii noastre.

Ca să fiți mai bine orientați, citiți cu deosebită atenție toate articolele din foaie, în cari scriem și despre cele ce se petrec în alte țări. Numai așa ne vom înțelege mai bine și rostul nostru.

Germania pretinde mai multe colonii

decât a avut înainte de răsboiu

In timpul din urmă, conducătorii politici ai Germaniei se ocupă tot mai mult cu politica colonială, adecă ei susţin, că n'au pământ destul în ţara proprie, prin urmare trebue să li se dea colonii în alte părţi ale lumii.

Coloniile, ce le avea Germania în Africa, i-au fost luate după răsboiu de către Anglia. Germania le cere acum înapoi, dar Anglia nu suflă nici un cuvânt răspicat că vrea să le dea.

Ce spune generalul Göring?

Generalul Göring e una dintre persoanele tari şi mari, pe cari se bizue cancelarul Hitler. Zilele trecute Göring a vorbit la o adunare în Hamburg, unde erau de faţă peste 25 mii de persoane. Oratorul a spus între altele:

«Germania a ajuns vrednică ca orice ţară să se alieze cu ea. O axă (linie) de oţel merge dela Berlin la Roma, prin Europa Centrală. Această axă s'a întins acum până la Tokio.

«Germania are aceleaşi drepturi ca şi celelalte naţiuni. Dacă alţii au colonii, aceasta formează pentru ei un privilegiu (favor). Noi încă nu vom înceta să cerem drepturile noastre la colonii. Şi vom reuşi, nu din graţia şi bunăvoinţa altora, ci prin propria noastră forţă.»

Ce spun la asta ziarele franceze?

In legătură cu cererile germane după colonii şi părerea unor cercuri politice engleze, de a împăca pe Germani în pretenţiile lor coloniale, — ca astfel, de se va putea, să se ajungă la linişte în lume, — ziarele franceze scriu între altele următoarele:

«Dacă este vorba de chestiunea colonială, care face să fie pe primul plan al preocupărilor germane sau de problema Europei Centrale şi Orientale, — Franţa şi Anglia vor trebui să se gândească la marea răspundere ce o iau asupra lor.

«Dacă Franţa şi Anglia dau înapoi şi răspund da, aceasta însemnează complicaţii teritoriale în Europa. Inseamnă complicaţii desperate ale statelor alese să fie jertfite. Şi fatal va urma răsboiul. Dacă, pentru prima oară, ele răspuud nu, va fi poate pace.

«Ce priveşte colonii afară de Europa, se crede că generalul Göring ar fi spus lordului englez Halifax, — acum 2 săptămâni, când acesta a fost la Berlin, — că în afară de înapoierea coloniilor avute în Africa, Germania mai pretinde noui colonii dela Belgia şi Portugalia, ce le au în Africa.

«Aşadar, Germania de azi pretinde mai mult decât avea înainte de răsboiu. Berlinul ne şantajează (ameninţă) din nou cu răsboiul. Nu există nici un metru pătrat de pământ care să poată fi dat, fiindcă altfel Germania s'ar simţi încurajată în acţiunea sa.»

O mare Germanie

In săptămâna trecută, ministrul de interne al Germaniei, cu numele Frick, a ţinut o vorbire în oraşul Gleiwitz, unde a spus între altele:

«Programul partidului naţional-socialist cuprinde între primele puncte: Intrunirea tuturor Germanilor într'o mare Germanie, pe baza dreptului de liberă hotărâre a popoarelor. Acesta este idealul nostru. Idealul nostru va rămâne ideal, dar nici odată nu vom lăsa, ca să fie urmăriţi şi martirizaţi, numai din cauza simţului lor, Germanii cari trăesc sub stăpânire străină. Pe de altă parte, cancelarul şi Führer-ul Hitler a spus, că Germania nu urmăreşte germanizarea altor popoare.»

Conferinţa anglo-franceză la Londra

Se va putea menţine pacea?

Discuţii asupra coloniilor germane, despre Europa Centrală şi Orientală

In cele două foi din urmă am scris despre vizita lordului englez Halifax la Berlin — cu scopul de a afla dorinţele Germaniei — şi despre plănuita vizită a primului ministru francez Chautemps şi ministrul de externe Delbos la Londra, pentru a discuta ce este de făcut faţă de Germania.

Am mai scris apoi, că ministrul de externe Delbos plănueşte o călătorie în ţările amice Polonia, România, Iugoslavia şi Cehoslovacia, ceeace se întâmplă zilele acestea, după cum s'a plănuit dela început.

Ce s'a hotărât la Londra?

Cei doi miniştrl francezi au plecat la Londra la sfârşitul săptămânii trecute. Duminecă şi Luni au avut mai multe consfătuiri, iar Marţi s'a dat un comunicat asupra celor hotărîte. Având în vedere însemnătatea cauzei, acest comunicat a fost citit în Camera engleză de către primul ministru englez Chamberlain. Iată ce spune comunicatul:

«In timpul şederii lor la Londra, dnii Chautemps şi Delbos au avut multe convorbiri cu primul ministru, cu ministrul afacerilor străine şi cu ceilalţi membri ai guvernului englez.

Lordul Halifax a făcut miniştrilor francezi o expunere a convorbirilor pe care le-a avut de curând în Germania.

Dnii Delbos şi Chautemps au fost fericiţi de a constata, că vizita lordului Halifax, dela care, datorită caracterului său privat şi neoficial, nu era de aşteptat nici un rezultat imediat, tindea să înlăture cauzele de neînţelegere internaţională şi era de natură să îmbunătăţească situaţia.

Problemele generale ale Europei, perspectivele de împăciuire şi posibilităţile privitoare la dezarmare au fost examinate.

In examinarea acestor importante subiecte, miniştrii englezi şi francezi au găsit noui dovezi ale acestei comunităţi de atitudine şi de vederi, care caracterizează atât de fericit legăturile dintre Franţa şi regatul Marei Britanii.

Problema coloniilor

Miniştrii au făcut o examinare a problemei coloniale sub toate aspectele sale. Ei au constatat că această chestiune nu poate fi privită izolat şi că, pe de altă parte, ea priveşte un anumit număr de alte puteri. A fost recunoscută nevoia unui studiu mai adânc.

Miniştrii francezi au vorbit colegilor lor englezi despre viaţa pe care dl Delbos o va face, în curând, în diferite ţări ale Europei Centrale şi Orientale. Ei au fost fericiţi de a nota interesul comun pe care cele două guverne îl poartă menţinerii liniştei în această parte a Europei.

Situaţia care rezultă din conflictul spaniol şi stările din Mediterana au fost examinate în ansambul lor. S'a recunoscut că în ciuda tuturor dificultăţilor întâmpinate, politica de neintervenţie în Spania a fost pe deplin justificată şi a contribuit de fapt să micşoreze repercusiunile internaţionale ale conflictului. S'a căzut de acord de a se continua sforţările celor două guverne pentru a da acestei politic, întreaga sa putere.

Gravitatea situaţiei în Extremul Orient

Miniştrii englezi şi francezi au examinat situaţia din Extremul Orient, recunoscând pe deplin gravitatea ei. Ei au căzut de acord de a constata că sunt gata să conlucre cu celelalte puteri aşezate în aceeaşi situaţie pentru a-şi apăra drepturile şi interesele şi pentru a-şi îndeplini obligaţiile care rezultă din tratatele internaţionale privitoare la această parte a lumii.

Miniştrii francezi şi britanici au examinat apoi, într'un spirit de încredere pe ambele ţări. Fără să se depărteze câtuşi de puţin de concepţia lor, pe care n'au încetat de a o afirma, în ce priveşte colaborarea internaţională, ei exprimă dorinţa guvernelor lor de a conlucra cu toate ţările la opera comună de împăciuire generală prin metodele unor negocieri libere şi pacifice.

Convorbirile vor continua

După ce dl Chamberlain a cetit comunicatul, dl Attlee, şeful opoziţiei laburiste, a întrebat dacă guvernul îşi propune să extindă aceste convorbiri şi la alte ţări, în scopul de a se ajunge la o reglementare cu caracter general.

Primul ministru a răspuns că scopul ultim al guvernului este tocmai acesta. Deocamdată însă, guvernul nu crede că s'a ajuns atât de departe încât să fie cu cale o extindere imediată a conversaţiunilor.

*

Acest comunicat diplomatic nu spune prea mult. Vom putea însă înţelege mai bine rostul conferinţei dela Londra, după ce vom vedea ce face şi ce spune ministrul de externe francez Delbos în călătoria ce o face la Varşovia Bucureşti, Belgrad şi Praga. Până când aceste rânduri ajung pe masa cititorilor noştri, dl ministru Delbos probabil să fie în drum spre Bucureşti.

Răsboiul chino-japonez

După ocuparea marelui oraş şi port Şangai, pentru care s'a vărsat enorm de mult sânge, Japonezii au luat diferite măsuri administrative, nu numai în partea oraşului locuită de chinezi, ci şi în partea locuită de străini (concesiunea internaţională).

Şireţii japonezi au pus între altele stăpânire pe vămi, cari desigur aduc un mare venit, dupăce Şangaiul e cel mai important port al Chinei. Dar asta nu le place Englezilor, Francezilor şi Americanilor, cari sunt interesaţi la venitul vămilor, întrucât ei au dat Chinei împrumuturi garantate cu veniturile dela vămi.

Guvernul japonez a pus controlori şi cenzură la poştă, telegraf, telefon şi radio din concesiunea internaţională a Şangaiului, ceeace încă nu le place străinilor europeni şi americani.

Cele trei guverne din Londra, Washington şi Paris au avut în ultimele zile un schimb de păreri asupra celor de făcut în viitor. Anglia şi America — se spune — s'ar fi adresat deja la Tokio, cerând ca să nu se ia nici o măsură în administrarea vămilor chineze fără a le aduce şi lor la cunoştinţă.

Iată, aşa, din una în alta, se vor tot frământa lucrurile în China, până când într'o zi ne vom pomeni cu o vâlvătaie şi mai mare, la care se vor înhăma şi alte neamuri pro şi contra.

O nouă ofensivă japoneză.

Deslănţuind noua ofensivă contra oraşelor Nanking şi Uhu, armatele japoneze se apropie de oraşele numite, fiind la o depărtare de 50—70 kilometri.

Chinezii aruncă în aer toate podurile pe unde trec, deasemenea pun mine pe drumuri, pentru a încetini inaintarea japoneză.

„Foaia Poporului“

se trimite gratuit, un număr de probă, la toţi cari ne cer pe o simplă cartă postală. Recomandaţi această gazetă cunoscuţilor D-voastră

INFORMAŢIUNI

VACANŢA şcolară de sărbătorile Crăciunului, pentru universităţi şi şcolile secundare şi primare, se va începe la 22 Decemvrie. Aşa spun ultimele ştiri sosite din Bucureşti, deşi s'a crezut, că vacanţa studenţilor universitari va începe mai curând.

DI GENERAL GLATZ, subsecretar de stat la ministerul armamentului, a plecat în săptămâna trecută la Paris, spre a lua înţelegere cu fabricile franceze, care ne livrează armament. Dela Paris, va pleca la Praga, în acelaş scop. Se spune, că sunt în discuţii noui contracte, cu noui livrări şi cât mai repede.

IAR SE FURNIZEAZĂ MATERIAL SLAB? Ştiri din Bucureşti spun, că la Ministerul Apărării Naţionale este în curs o cercetare cu privire la condiţiile în care s'au făcut unele furnizări de echipament (haine). Contenciosul ministerului e de părere să se desfacă contractele.

D-l dr. EUGEN BIANU, subdirectorul general al poliţiei Statului, a fost însărcinat cu conducerea direcţiunii generale a poliţiei generale a Statului, până la noi dispoziţiuni.

LIPIREA AFIŞELOR DE PROPAGANDĂ. După cum se anunţă din Bucureşti, în zilele acestea Ministerul de Interne va da o circulară, prin care se va reglementa, pe baza legilor existente, lipirea afişelor de propagandă electorală.

ADUNAREA NOTARILOR INTERZISĂ. Ministerul de Interne a revenit asupra aprobării dată Asociaţiei notarilor comunali din România, pentru ţinerea adunării generale în zilele de 14—16 Decembrie, motivând cu alegerile generale, când prezenţa notarilor în comune este absolut necesară. Ei îşi vor ţine adunarea generală în zilele de 1 — 3 Martie 1938.

D-l G. MIRONESCU, fost preşedinte de consiliu, candidează — se spune — la Bălţi, ca senator la consiliile comunale. Guvernul are de gând să nu-i pună contra-candidat.

ELEVI ELIMINAŢI DIN LICEU. Trei elevi dela liceul «Ştefan cel Mare» din Tighina (Petre Cereş cl. IV, Ion Filip cl. VI şi Mlhail Golubenco cl. V) au fost eliminaţi din acest liceu, făcându-se vinovaţi că s'au amestecat în politică, lipind afişele unor partide şi rupând altele.

MAI AVEM ŞOMAJ? Uniunea generală a industriaşilor a cerut ministerului muncii, ca să comunice numărul şomerilor cari trebuesc ajutaţi din fondul de şomaj. Industriaşii susţin, că n'ar mai trebui plătite cotizaţiile de şomaj, de oarece şomeri nu mai sunt decât foarte puţini în unele branşe speciale. — După cum se ştie, industriaşii s'au obligat în anii trecuţi, să plătească ministerului anumite cotizaţii, din cari să se ajute cei fără de lucru.

FIER VECHIU a sosit în zilele trecute din Bulgaria la Constanţa, cu vaporul «Bulgaria», având o încărcătură de 6000 tone. Toată marfa e destinată pentru uzinele «Reşiţa».

MARI CANTITĂŢI DE ORZ ŞI SECARA cumpără Cehoslovacia. Cu Rusia tratează cumpărarea a 2200 vagoane secară şi cu Bulgaria 200 vagoane orz.

BULGARIA CAUTĂ PETROL în regiunea dela Varna. Lângă satul Topliţa din Bulgaria s'au făcut sondagii până la o adâncime de 400 metri, fără a se găsi ceva. Bulgaria cumpără ţiţeiu şi petroleu din România, dar din cauză că România nu are ce cumpăra din Bulgaria, aceasta nu dispune de bani româneşti pentru plata petroleului românesc. Din aceste motive, Bulgarii au pornit să caute după petroleu în ţara lor proprie.

PREŢUL VINULUI e în urcare, îndeosebi vinurile de bună calitate. Unii podgoreni, cari au făcut vânzări prea din vreme, acum cu greu îşi pot ţine angajamentul luat, din care cauză s'au ivit şi procese.

MARI EXPOZIŢII INTERNAŢIONALE se vor ţine în America în 1939 şi în Italia în 1940. România va lua parte la amândouă. Ministerul Educaţiei Naţionale a cerut şcoalelor industriale (gimnazii şi licee) să înceapă de pe acum pregătirea materialului ce va fi expus.

MOARTE PENTRU SPIONAJ. In ziua de 27 Noemvrie 1937, a fost executat la Berlin pentru spionaj condamnatul Hubert Sprengel, căruia i s'a tăiat capul cu securea. — Crudă şi aspră pedeapsă!

GENERALUL LUDENDORF al Germaniei e greu bolnav, în urma unei operaţiuni. Dintre vestiţii generali din războiul trecut, afară de Ludendorf mai trăeşte mareşalul Makensen.

ULTIMII DOI PREOŢI evanghelici, care se mai aflau în Rusia sovietică, pastorii Germani Reischvft, tatăl şi fiul, încă au fost arestaţi în zilele trecute. Inainte de revoluţia bolşevică se aflau în Rusia 192 pastori evanghelici. Acum protestanţii din Rusia nu mai au nici un preot, deşi sunt aproape două milioane de suflete.

FABRICĂ ARUNCATĂ IN AER. O mare fabrică de explozibile a statului, aflătoare aproape de Londra, a sărit în aer în seara zilei de 2 Decemvrie. Explozia a fost foarte violentă, simţindu-se pe o rază de 5 kilometri ca un cutremur de pământ, iar cerul s'a umplut cu o flacără enormă. Din norocire, la acea oră nu erau lucrători în fabrică. Explozia s'a produs într'un depozit, unde erau aşezate foarte multe materiale.

Omorâţi cu otravă

Intr'un tren rusesc spre Siberia, la mai mulţi ofiţeri ruşi li s'a pus otravă în mâncare, murind în chinuri groaznice.

Orice s'ar spune, în Rusia e mare disordine. De atâţia ani de zile se omoară om pe om, fie dintre oameni de rând, fie dintre cei ajunşi conducători. La încheierea foii ne vine următoarea ştire peste Varşovia, capitala Poloniei:

In zilele trecute, un groaznic atentat s'a săvârşit în trenul expres transiberian împotriva comandantului armatelor ruseşti din Extremul Orient, mareşalul Blücher şi a întregului său stat major.

După masa ce s'a servit în vagonul restaurant, 20 ofiţeri s'au îmbolnăvit grav. Mareşalul Blücher se spune că ar fi scăpat, pentrucă în ultimul moment a renunţat să ia parte la masă.

Toţi ofiţerii au fost internaţi în spitalul unui orăşel de pe linia trenului, unde patru din ei au murit în chinuri groaznice.

După atentat întreg personalul trenului a fost arestat, pornindu-se o severă cercetare. Dar cu toate cercetările făcute, nu s'a putut găsi nici o urmă de otravă. Cu toate acestea, întregul personal a fost momentan judecat şi condamnat la moarte. Bucătarul, ajutorul său, trei chelneri şi cei doi conducători de tren au fost spânzuraţi.

Cadouri, pentru **Sf. Nicolae**
cu preţuri ieftine la
EMIL HÖCHSMAN bijutier
SIBIU, str. Regina Maria 41

Plătiţi-vă abonamentul!
E chestie de onoare plata unei gazete pe care o primeşti regulat.

Ce sunt cooperativele forestiere

Cooperaţia e lăudată de mulţi în ţara noastră. Dar roadele ei, pentru mulţimea populaţiei, nu le vedem. In schimb auzim şi simţim ajutoarele şi pagubele, pe cari le suportă Statul de pe urma multor cooperative — înfiinţate unele cu bune intenţii — dar cari foarte rar, ca să nu zicem deloc, dacă o scot bine la liman.

Ca o caracterizare a celor da sus, dăm părerile unui cunoscător asupra urmărilor ajunse cu cooperativele forestiere. Pilde din viaţă poate cunosc şi cetitorii noştri, dintre cari unii au putut vedea cum a luat fiinţă şi cum s'a desvoltat cutare cooperativă. Peste noapte am avut milionari.

Legea cooperaţiei a fost bine intenţionată. Dar oamenii lacomi sunt răi, cari cu totul altcum au înţeles şl au aplicat legea. De aceea, să lăsăm să ne spună un cunoscător al stărilor de azi, la ce s'a ajuns:

Industria profitorilor de cooperative

Pe baza legii cooperaţiei din 1929 s'a dat cooperativelor săteşti dreptul de a cumpăra lemnul din pădurile statului cu *20 la sută mai eftin* de cât particularii,

S'a improvizat astfel o industrie a... profitorilor de cooperative. Se adună trei-patru oameni, înfiinţează o cooperativă, obţinând pe căi lăturalnice, consimţământul ţăranilor, cumpără dela Stat păduri la preţuri derizorii, şi neavând nici pregătire, nici mijloace, le cedează întreprinderilor forestiere serioase, realizând beneficii fabuloase, din care ţăranii cooperatişti nu se îufruptă cu nimic.

Chiar şi atunci când aceşti „cooperatori" exploatează pe cont propriu pădurile cumpărate de la Stat, ei nu ţin seamă de nici una din prevederile legilor silvice. Neavând la stat nici o garanţie pentru replantarea pădurilor, aşa cum au marile exploatări (3000-5000 lei de hectar), ei devastează pur şi simplu pădurile fără nici o răspundere, şi fără teamă de sancţiuni, din calitatea lor de instituţii privilegiate de stat.

Nici ţăranii, nici statul, nici comunele şi judeţele, nu se aleg cu nici un fel de câştig sau venit, din exploatările acestea, în general foarte superficial, care nu plătesc impozitele, întreprinderilor particulare şi nu scot nici 20 la sută din lemnul de calitate, pe care îl obţin specialiştii din întreprinderile forestiere serioase.

Ce „industrie" poate fi mai rentabilă de cât aceia a unui grup de profitori îndrăzneţi cari cumpără dela Stat lemnul cu 250 lei metrul cub şi îl revând industriei mari cu 600 lei?

De aceste diferenţe fabuloase nu profită nici Statul, nici judeţele, nici comunele, pentru că «cooperatiştii» nu plătesc impozite, dar nu se alege cu nimic, nici ţăranul, membru al cooperativei, care în general este victima ignoranţei şi naivităţii sale.

Dacă deci este vorba, de desvoltarea cooperaţiei, în sensul de mai sus pentru o mai largă participare a aventurierilor la ruina comerţului şi industriei serioase şi pentru păgubirea Statului, de atâtea mari venituri, care e lipsit astăzi din cauza «profitorilor de cooperative», — credem că experienţa cooperatistă nu mai trebuie reînoită, dacă nu în general cel puţin în indusrria forestieră.

Aceasta exploatează una din cele mai preţioase bogăţii ale Statului, pădurile sale, şi de aci trebuie să pornească o principală sursă de venituri pentru Stat. Chestiunea nu este încă epuizată, având şi alte înfăţişeri, despre cari ne vom mai ocupa.

Editura şi tiparul «Tipografia Poporului»
Redactor responsabil: H. N. BRATU

SOCIETATEA DE PATINAJ DIN SIBIU

AVIZ

Emiterea biletelor de membri pe sezonul 1937/38 se va face dela 1 până la 11 Decemvrie inclusiv, între oarele 9-20 în garderoba societății în Școala de gimnastică din Str. Dr. Carl Wolff. După acest termen se va percepe o suprataxă de Lei 25 de persoană ca taxă de întârziere.

Este neapărat nevoe să se prezinte la emiterea biletelor un bilet din anii trecuți, cu care se face dovada că respectivul a mai fost membru, în caz contrar se va plăti și taxa de înscriere.

Taxele conform hotărârii adunării generale sunt următoarele:

Taxa de înscriere pentru membrii noui:	
pentru prima persoană din familie	Lei 120
„ a doua persoană din familie	„ 80
„ celelalte persoane câte	„ 60
Taxa pentru membrii vechi:	
pentru prima persoană din familie	„ 200
„ a doua persoană din familie	„ 120
„ celelalte persoane câte	„ 70
Taxa de păstrare a patinelor cu ghete	„ 80
„ „ „ „ „ fără „	„ 40
„ pentru fixarea patinelor la ghete pentru sezon	„ 60
„ „ „ „ „ „ odată	„ 3
„ pentru un membru privitor pentru sezon	„ 50
„ „ orice duplicat	„ 20
Taxele membrilor:	
a) Taxa de patinaj pentru 14 zile (numai pentru străini)	„ 120
b) „ pentru un patinat la muzică	„ 25
c) „ „ „ „ fără muzică	„ 20
d) „ „ „ privitor la muzică	„ 10
e) „ „ „ „ fără „	„ 5
Taxa pentru patine împrumutate	„ 15

Sibiu, în luna Decemvrie 1937. COMITETUL

Păpușa fetiței D-voastră, este stricată, ea nu trebuie aruncată căci ca nouă v'o face

CLINICA DE PAPUȘI

FRITZ ESSIGMANN

SIBIU, str. Faurului 21

Mare asortiment în toate părțile necesare precum și peruci din păr veritabil, lucrate cu mâna.

și comenzile din afară se execută prompt, conștiincios și cu prețuri convenabile.

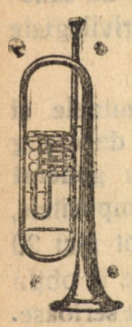
De vânzare în Sibiu

Vila Sebastian Hann No. 2, lângă vila Rochus, 2 apartamente a 3 camere, bucătărie, antreu, Baie, 2.000 m² grădină cu pomi fructileri In str. Rațelor casă cu etaj în fața soarelui cu două apartamente, Case convenabile cu venit bun în oraș și periferie, loturf eftine.

Agentura I. SCHIKLER

str. Târgului No. 5 SIBIU, colț str. Elisabeta

DARUIȚI LA CRACIUN UN

instrument bun muzical

care bucură toate inimile.

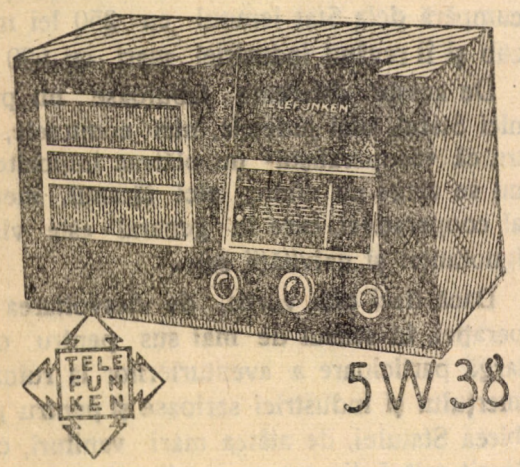
dela

Babós Béla

Casa de Muzică

Sibiu, Piața Regele Ferdinand 10

Reparaturi speciale și prompt.

Acesta este aparatul Superlativ

care nu dezamăgește pe nimenea

Marea desfacere în scurt timp, dovedește, că acest Telefunken pentru **redarea lui naturală, a selectivității sale și partea lui de primul rang de unde scurte a aflat răsunet la toți clienții.**

4+1 Lei 14.200

CINE îl AUDE - îl CUMPARA

In rate lunare favorabile la

H. SCHLOSSER

SIBIU, strada Regele Carol II (Pintenului) 13

MINISTERUL JUSTIȚIEI

Direcțiunea Judiciară

Publicațiune

Dl. Matei Kiș, născut la 9 Iulie 1882, în comuna Comârlău, Jud. Trei-Scaune domiciliat în Sibiu, str. Mihail Veis Nr. 3, a făcut cerere acestui Minister de a fi autorizat să schimbe pe baza art. 10 alin..... numele său patronimic de Kiș în acela de Miculescu, spre a se numi Matei Miculescu.

Ministerul publică aceasta, conform art. 11, spre știința acelora cari ar voi să facă opozițiune în termenul și condițiunile prevăzute de alin. II al zisului articol și de art. 3 din legea asupra numelui din 8 Aprilie 1936. 16278

Nr. 2170/1937 port. 17328

Publicațiune de Licitație

Subsemnatul șef-portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. ... și Nr. G. II. 19.906/1930 a Judecătoriei Mixte Sibiu, în favorul reclamantei Alexandrina Croitorescu Sibiu, repr. prin avocatul Oprea I. Oprea Sibiu contra ... pentru încassarea creanței de 5000 Lei și accesorii, se fixează termen de licitație pe

20 Decemvrie 1937, ora 3 p. m.

la fața locului în Sibiu Poarta Turnului Nr. 137, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară, 1 aparat de radio în valoare de 6000 Lei. In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea, care e de incasat, face 5000 Lei capital, dobânzile cu 10% socotind din 1 Februarie 1927, iar spesele până acum stabilite de 4348 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. XLI: 1908, § 20.

Sibiu, la 22 Noemvrie 1937.

șef-portărel, **Dr. Klokner**

Marele eveniment al stagiunii la cinema

„Corso“

SIBIU, str. Regina Maria

Veți râde cu hohote, vă veți amuza împărătește la primul mare film românesc

Doamna dela Etajul II

în rolurile principale cu

Vasiliu Birlic

răsfățatul comic al Capitalei, care are rolul unui sarbăd director general de minister amorezat la bătrânețe.

Mihail Popescu tânărul nostru compatriot dela Burgheater din Viena e funcționarul ajuns inspector, grație fermecătoarei sale soții și

Mișu Fotino un admirabil prinț, cheflîu și vânător de fuste

Jurnal Nou

Aviz către abonați!

Abonații noștri cari ne datorează sume mai mari de bani pentru abonament, sunt rugați să ne aducă, dacă pot, în locul banilor cari datorează, lemne de foc, fie de fag, fie de stejar. In modul acesta se achită mai ușor de datorie.

Administrația

„Foaia Poporului“

Moară de arândat

Familia Silca din Porumbacul de sus, județul Făgăraș, arândează Moara de apă, cu 2 roate, vad bun și locuință pentru morar, toate în stare bună, pe termen de cel puțin 3 ani, cu prețul strigării 37 găleți. Arândarea se va ține a treia zi de Crăciun, în 27 Decembrie 1937.

Dacă fiecare bucată de carne ar trebui să o vânăm singuri

n'am mânca atâta carne și slănină — și am fi mai sănătoși. Noi consumăm atât de mult din acest aliment numai din cauză că se obține atât de ușor — și ne facem rău prin excesul acesta.

Câte o cafea cu lapte la fiecare dejun mic și câteodată și la masa de seară, nu este numai gustoasă și costă puțin, dar se digeră fără multă trudă, deci este o ușurare binecuvântată și o întărire pentru stomac.

Dar cafeaua pentru lapte trebue fiartă cu Franck și Kathreiner.

Calendarul Poporului pe 1938

apare peste câteva zile, cu un bogat și interesant sumar ca în toți anii. Comande la Librăria „Foaia Poporului“

Lămpi

Pendule

electrice moderne în diferite forme de tras, abajore etc. Becuri reșouri fiere de călcat precum și toate materiale pentru instalațiuni electrice cu prețuri avantajoase la

Fa. Ig. Klubitschko

SIBIU, str. Elisabeta No. 48—50

Cinematograful

„Apollo“

SIBIU, Piața Unirii

prezintă premiera extraordinară a filmului

Călătorie de nuntă cu 50% reducere

O comedie fermecătoare de antrenantă desfășurare și fantezie tinerească

Cu **Ernst Verebes** și noua vedetă a ecranului mondial **Irene Agay**

Jurnal Nou Duminecă ora 11 MATINEU cu filmul **Banda Veselă**

Cetiți publicațiile din

„Foaia Poporului“

Cămăși

pentru **Domni, gata** și pe **comandă**, cu prețuri convenabile, **fabricația firmei**

Kellner & Teutsch

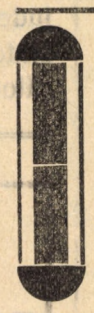
Regele Lingeriei

SIBIU

Piața Regele Ferdinand 14

LIBRARIA

FOAIA POPORULUI

SIBIU

str. Regina Maria 57

este asortată cu tot felul de cărți școlare Rechizite de scris în mare alegere, cu prețuri foarte moderate.

Incercați și vă veți convinge

Banca Meseriaşilor îşi începe activitatea

Capitalul până acum 90 milioane. — Cum se vor da împrumuturi

In săptămâna trecută s'a ţinut prima şedinţa a Institutului Naţional de Credit Meşteşugăresc la Bucureşti, sub preşedinţia d-lui Valer Roman, fost ministru.

După rezolvarea lucrărilor curente, consiliul a aprobat formularul pentru cereri de împrumut precum şi contractul tip ce urmează a se încheia între institut şi solicitant, la efectuarea împrumutului. Cu această operaţiune, institutul şi-a inaugurat propriu zis activitatea.

Consiliul a dispus ca formularele pentru împrumut să fie tipărite într'un mare număr de exemplare. Acestea vor fi puse la dispoziţia Camerelor de muncă şi asociaţiilor profesionale respective, pentru ca meseriaşii să ia cunoştinţă de ele. Pe formular se vor tipări toate condiţiunile, în care se pot obţine acordările de credite, precum şi obligaţiunile solicitatorilor.

Consiliul a statuat, că institutul poate primi depuneri spre fructificare dela toată lumea. S'a fixat în acest scop, o dobândă de 2 la sută pentru depunerile la vedere şi de 3 la sută pentru depunerile pe termen fix.

S'a hotărât apoi ca din capitalul de 90 milioane lei, aflat de prezent la dispoziţia institutului, 85 la sută (76 milioane) să fie destinat pentru credite de producţie şi 15 la sută (14 milioane) pentru credite de investiţii.

Ce capital are banca

Institutul a fost înfiinţat cu un capital de 300 milioane lei, din care s'a efectuat primul vărsământ de 90 milioane lei, 295 milioane au fost subscrise de Stat, Banca Naţională, Creditul Industrial şi Casa Centrală a Asigurărilor Sociale, iar restul de 5 milioane de două asociaţii meşteşugăreşti.

Statul şi a mai luat obligaţia ca timp de 20 ani să ajute institutul cu câte 50 de milioane anual, în total cu un miliard de lei, care este o sumă destul de frumoasă.

In cazul când nevoile de credit ar depăşi posibilităţile sale materiale actuale — după unele statistici există peste 200.000 de meseriaşi — Institutul poate să contracteze un împrumut de reescont la Banca Naţională până la de două ori capitatul social, adică de circa 600 milioane lei. Deasemeni el poate — în caz de trebuinţă — să şi mărească capitalul, prin subscripţie publică, până la orice sumă.

Ce operaţiuni se vor face

Activitatea nouei instituţiuni va prezenta două laturi deopotrivă de importante. Una bancară, constând din alimentarea meseriaşilor şi micilor industriaşi cu credit eftin şi suficient şi alta socială: întărirea clasei de mijloc a naţiunei, printr'un spor de material acordat la timp. Pentru atingerea acestor scopuri, Institutul va putea face orice operaţiuni de bancă, putând primi depuneri spre fructificare dela toată lumea.

De credite însă nu se vor bucura decât meseriaşii şi micii industriaşi.

Dobânda fixată la împrumuturi este de 3 jumătate la sută peste scontul Băncii Naţionale, (acesta este de prezent 5% la sută) Ea nu va putea fi majorată sub nici un motiv, nici chiar în cazul când ar surveni o criză a creditului.

Cui şi cum se vor da împrumuturi

Creditele nu se vor acorda decât meseriaşilor patroni şi micilor industriaşi, cari au instalaţiuni de cel mult 20 de cai putere sau utilizează maximum 20 lucrători. Creditele vor fi de două feluri: de investiţii şi de producţie.

In acordările de credite, Institutul se va orienta după avizul Camerelor de muncă, solicitanţii trebuind să fie neapărat membri ai acestor instituţii.

Afară de creditele individuale se vor da şi credite colective prin cooperativele de meseriaşi cari urmează să ia fiinţă.

Singurul mijloc de orientare la acordarea sumelor cerute, solvabilitatea şi garanţiile sigure pe care înţelege să le ofere meseriaşul respectiv.

După cât suntem informaţi, nu va exista un anume plafon (mărime), pentru cereri de credite.

Cuantumul creditului va depinde de garanţiile pe cari le va oferi solicitantul, aceasta pentru ca pe deoparte, împrumutul să servească scopului propus, iar pe de alta sumele acordate să fie restituite în termen, realizându-se astfel un circuit perfect între împrumut-scop şi restituire. *Rep.*

Increstări pe marginea serbărilor jubiliare ale Femeilor Române Unite din Mitropolia Blajului

In sala festivă a Prefecturei judeţului Sibiu s'a ţinut Duminică 28 Novembrie a. c, cu deosebită solemnitate serbările jubiliare ale Reuniunii „Sfânta Maria" a femeilor române unite din Sibiu, precum şi Congresul Uniunii „Mariane" a Femeilor române unite din Mitropolia Blajului.

Cele două importante evenimente din viaţa acestor organizaţii femenine s'au desfăşurat cu prilejul aniversării a 50 de ani dela înfiinţarea lor şi de neîntreruptă activitate. Congresul şi serbările au fost precedate de un serviciu religios, ce s'a oficiat în biserica protopopului Victor Aron, de către un înalt sobor preoţesc, format de P. S. S. Victor Macavei, Nic. Pop şi S. Todoran, canonici din Blaj, Victor Aron, protopop unit al Sibiului şi Hodârnău, protopop unit al Braşovului.

Desbaterile din sala Prefecturei

După serviciul religios, delegaţiile de femei din oraş şi dela sate s'au îndreptat în coloane, cu steagurile reuniunii, către prefectura judeţului, în a cărei sală festivă s'a ţinut congresul.

Din numeroasa asistenţă am remarcat: P. S. S. Victor Macavei, reprezentantul Mitropolitului Nicolescu al Blajului, I. Nistor reprezentantul Mitropolitului Nicolae al Ardealului, pr. Aftenie din Bucureşti, Augustin Folea, directorul cancelariei metropolitane Blaj, Dna Emilia Hopârteanu, preşedinta Uniunii „Mariane", Laura Bociat, prezidenta Reuniunii „Sf. Maria", Sibiu; Dnele protopop Victor Aron, Togan, dna Isaicu, dna Munteanu, general Gheorghiu, reprezentantul corpului de armată, dr. Alex. Bărbat, primarul Municipiului, Septimiu Todoran, profesor la Academia Teologică din Blaj, dr Ioan Suciu, profesor şi directorul Institutului „Vancean" din Blaj, Olimpiu Barna, secretarul Uniunii, dr. Ioan Bianu avocat cu dna, protopop Ioan Isaicu, preot Ariton Peculea (Sîmnic) Romul Moldovan (Veştem) Simonetti, (Râşinari) Nicolae David (Presaca) Petru Olariu, publicist (Sibiu), dş. Victoria Fulicia prof. Blaj, păr. Oras (Bradu) etc.

Cuvântările

Dna Laura Bociat, prezidenta Reuniunii „Sf. Maria" din Sibiu, a deschis seria cuvântărilor printr'o însufleţită vorbire. Privind peste culmile celor 50 de ani de activitate pe care-i sărbătorim acum, a spus d-sa, vedem cu îndreptăţită satisfacţie, că am muncit rodnic pentru biserică şi neam. Praznicul de azi este un îndoit prilej de bucurie şi delectare sufletească, deoarece pe lângă semnificaţia lui, ne mai îngăduie să primim în mijlocul nostru elita femeilor române, credincioase bisericii unite cu Roma eternă.

Dna Emilia Hopârtean prof. (Blaj), prezidenta Uniunii „Mariane" luând cuvântul spune în esenţă, că o activitate de o jumătate de veac este un lung pelerinaj pe pământul bântuit de atâtea furtuni. Reuniunile „Mariane" se pot felicita de munca depusă până acum şi pot privi cu încredere în viitor.

Dna Emilia protopop Cioran din Sibiu, aduce salutul femeilor ortodoxe din localitate. Chiar dacă sunt între noi diferite deosebiri, spune d-sa, ne uneşte dragostea comună şi supremă faţă de naţiunea română, pentru al cărei bine râvnim şi muncim toate împreună. Noi femeile ortodoxe vedem în Dvs. aliate harnice pe drumul muncii pentru ţară.

Au mai luat cuvântul dnii I. Nistor în numele mitropoliei ortodoxe, general Gheorghiu în numele oştirii şi dr Alex. Bărbat în numele primăriei Sibiu. Păr. protopop Victor Aron desvăluie în mişcătoare cuvinte trecutul Uniunii „Mariane" şi virtuţiile înalte ce au stat la temelia muncii depuse de Uniune.

Ilustrisitatea Sa Victor Macavei, mulţumeşte apoi vorbitorilor şi asistenţei pentru munca depusă şi dragostea arătată faţă de Uniunea „Mariană" şi dă preţioase sfaturi cu privire la activitatea de viitor.

La sfârşit păr. prof. protopop Ioan Isaicu a dat citire raportului asupra activităţii de o jumătate de veac al Reuniunii „Sf. Maria" din Sibiu şi a citit telegramele de felicitare sosite dela P. S. Lor Episcopii uniţi şi dela alte reuniuni culturale din ţară.

Congresul Uniunii „Mariane"

Desbaterile de dimineaţă fiind închinate exclusiv Reuniunii „Sf. Maria", după amiază la ora 4 s'a ţinut, tot în sala festivă a Prefecturei, Congresul Uniunii „Mariane" din Mitropolia Blajului.

Congresul a fost prezidat de dna Emilia Hopârtean, biroul a avut aceaş formaţie ca dimineaţa, cu adausul dlor Olimpiu Barna şi dr Ion Suciu. A luat parte la lucrări şi preotul Aftenie din Bucureşti.

Dna Emilia Hopârtean a deschis desbaterile printr'o inimoasă cuvântare, în care a arătat rostul activităţii femeilor în viaţa socială, familiară şi religioasă a ţării. Au mai vorbit: dna L. Bociat. preotul Aftenie, delegatele din Braşov, Tg. Mureş şi Aiud, protopop. Victor Aron, Victor Macavei etc.

Dl Olimpiu Barna, secretarul Uniunii „Mariane" a citit raportul asupra activităţii membrilor şi Uniunii, pe tărâmul cultural, naţional şi religios.

Ca încheiere a congreselor din timpul zilei s'a desfăşurat seara o producţiune artistică, la teatrul oreşenesc organizată de Reuniunea „Sf. Maria" din Sibiu. *Rep.*

Incasările statului şi alegerile

Incă nu s'a publicat suma încasărilor Statului pe luna Noemvrie, dar se crede că va atinge cifra de 2 miliarde 490 milioane lei.

Pentru luna Decemvrie se prevede, că încasările din impozitele directe vor fi foarte slabe, In schimb vor fi mai bune încasările din impozite indirecte (dela băuturi etc.)

Aceste împrejurări se datoresc alegerilor. Dar după sărbători, cu începutul lunii Ianuarie, din nou se va pune totul în mişcare pentru plata dărilor.

Cu luna lui Ianuarie guvernul nu mai are nevoie de votul contribuabililor, prin urmare e va putea porni cu necruţarea obişnuită. Vom trăi şi vom vedea.

Păduchii ţestoşi ai mărului şi ai părului

In multe localităţi, livezile noastre de meri şi de peri sunt ameninţate de nişte gângănii mici, numite păduchi ţestoşi. Plângerile împotriva acestor duşmani ai pomilor se aud mai ales acolo, unde cultura pomilor a luat un avânt mai mare.

Aceste gângănii se numesc *păduchi ţestoşi* sau *coccide,* fiindcă corpul lor e acoperit cu o ţeastă sau învelitoare, sub care se ascunde corpul gâgăniei.

Sunt mai multe feluri de păduchi ţestoşi, cari atacă mărul şi părul. Unii sunt mai primejdioşi, alţii mai puţin primejdioşi. Insă, după felul lor de viaţă, ei se aseamănă foarte mult. Au înfăţişarea unor mici solzişori nemişcaţi, de formă rotundă sau lunguiaţă, sau în formă de virgulă. Mărimea lor e de 1—2 mm. La întâia vedere, nici n'ai crede că sunt fiinţe vii. De aceea, nu e lucru de mirare, că mulţi proprietari de livezi nici nu bănuesc că în livezile lor s'au cuibărit aceşti duşmani.

Păduchii ţestoşi, cari trăiesc pe măr şi păr, alcătuesc un grup aparte (subfam. Diaspine). Ei se deosebesc de păduchii ţestoşi ai prunului, prin faptul că ţeasta la dânşii se poate desprinde uşor de corp, cu ajutorul unui ac. Ei trăiesc pe părţile lemnoase ale pomilor. Se încuibează mai ales pe lemnul mai tânăr, fără să cruţe şi lemnul mai bătrân. Unii din ei se pot întâlni şi pe frunze şi chiar pe fructe (păduchele de San-José).

La ei deosebim partea bărbătească sau masculi, şi partea femeiască sau femele.

Bărbătuşi sunt puţini. Ei au trei perechi de picioare şi o pereche de aripi, însă n'au gură şi deci nu mănâncă nimic. Trăiesc foarte puţin. Singura lor menire este să se împreuneze cu femelele. După aceea mor.

Se înţelege dela sine, că bărbătuşii nu pot fi vătămători. Toată paguba, pe care o avem dela păduchii ţestoşi, ne vine dela femele şi dela puii lor.

Femela nu se mişcă din loc toată viaţa, căci n'are nici aripi, nici picioare. Are numai un cioc (rostru) puternic, pe care-l înfige în coaja pomului, sugându-şi hrană.

Păduchii ţestoşi se înmulţesc prin ouă. La unii păduchi femelele clocesc ouăle chiar în corpul lor, până la ieşirea puilor. In acest caz, se nasc puii vii. Dacă ouăle nu sunt clocite în corpul mamei, ele se depun sub scutul ei, care le apără.

Femela depune ouăle numai odată în viaţa ei şi moare după ouat. Numărul ouălor depuse, sau al puilor ieşiţi vii, este mare (30—80), iar la păduchele de San-José acest număr ajunge până la 400. Inmulţirea repede a păduchilor îi face foarte primejdioşi.

Puii ies din ouă, sau în scurt timp după ouat, sau în primăvara următoare şi se împrăştie în coroana pomului. Ei sunt la început foarte mici, au formă lunguiaţă, iar culoarea e roşietică sau galbenă. In timpul verii, năpârlesc de mai multe ori şi se acopăr cu un scut. După cea din urmă năpârlire, cei mai mulţi din ei se prefac în femele. In acest timp, picioarele lor dispar şi rămâne numai ciocul, cu ajutorul căruia ele se prind pe loc.

Păduchii ţestoşi au numai o singură generaţie pe an, adică puii născuţi se înmulţesc în anul următor. Numai păduchele de San-José are până la trei generaţii pe an.

Aceşti duşmani nu numai că se înmulţesc foarte repede, dar şi pot rezista la condiţiunile neprielnice ale locului şi climei. La nevoie, pot trăi nu numai pe pomi, ci se pot mulţumi şi cu copaci, ba chiar şi cu plante ierboase.

Următoarele împrejurări le priesc şi le uşurează înmulţirea:

a) toamnă lungă şi caldă, fără ploi;

b) locuri calde şi adăpostite;

c) starea bolnăvicioasă a pomilor, plantarea lor deasă, lipsa de îngrijire a coroanei, sau buruieni în livadă.

Trebue să mai ştim, că păsările nu mănâncă păduchi ţestoşi.

De obicei, păduchii ţestoşi sunt aduşi în livadă cu tinerii pomişori, cari au fost cumpăraţi dela un vânzător necinstit. Cuibărindu-se odată în livadă, ei se înmulţesc aşa de tare, încât ţestele lor stau strâns lipite unele de altele pe ramurile pomilor, alcătuind o pojghiţă negricioasă, care acoperă toate părţile atacate.

Pomii, năpădiţi de păduchii ţestoşi, se istovesc repede. Creşterea lor e din ce în ce mai slabă, iar recolta scade tot mai mult. In acelaş timp, se produc uneori diferite umflături pe ramurile coroanei, din pricină că aceste ramuri nu-şi îngroaşă deopotrivă toate părţile. Slăbirea pomului uşurează ivirea diferitelor boli. In cele din urmă, pomul atacat piere.

La măr şi la păr aceste pagube sunt pricinuite de următoarele feluri de păduchi ţestoşi:

1. *Păduchele de San-José* (Aspidiotus perniciosus). E cel mai primejdios dintre toţi păduchii. Are trei generaţii pe an. Femela are ţeastă rotundă, de 1—2 mm., de culoare cenuşie, cu o pată galbenă portocalie la mijloc. Ea naşte până la 400 pui care la început au culoarea albicioasă, dar în scurt timp ei se acopăr cu o ţeastă neagră. In această stare iernează ultima generaţie.

Acest duşman atacă nu numai mărul şi părul, dar poate trăi pe orice pom, ba chiar şi pe copaci de pădure. Puii trăiesc pe ramuri, pe frunze şi chiar pe fructe. Fructele atacate au pete mici roşietice în jurul puilor.

2. *Aspidiotus ostreaeformis.* Femela are ţeastă rotundă, de 1—2 mm. de culoare sură, cu o pată neagră la mijloc. In luna Iunie naşte pui vii, de culoare roşietică. Are o singură generaţie pe an. Petrece iarna în stare de larvă (pui) sau adultă. Atacă meri, peri şi pruni.

3. *Păduchele-virgulă* (Lepidosaphes ulmi sau Mytilaspis pomorum). Scutul femelei e în formă de virgulă, lung de 2—3 mm. şi de culoare brună.

Sub acest scut, femela depune vreo 30—80 ouă, care iernează. Atacă mărul, părul şi stejarul. Are o singură generaţie pe an.

4. *Epidiaspis betulae* (Diaspis piri). Femela are scut circular, de 1,5—2 mm. cu o pată galbenă, sub care ea depune vreo 30—40 ouă, din care ies puii în luna lunie. Iernează sub forma adultă. Are o singură generaţie pe an.

Din toate acestea, ne dăm seamă ce primejdie reprezintă păduchii ţestoşi pentru livezile noastre. Impotriva lor trebue să lupte toţi pomicultorii.

Să nu ne aducem în livadă păduchi ţestoşi, plantând pomişori molipsiţi de dânşii. Vom sădi numai material sănătos, adus dela o pepinieră controlată de organele însărcinate cu acest lucru.

Pomii nu îi vom planta des şi îi vom îngriji regulat, fiindcă livada bine îngrijită nu va fi atinsă aşa de uşor de aceşti duşmani.

Pentru nimicirea păduchilor ţestoşi, cel mai însemnat lucru este tratamentul de iarnă, care se face stropind pomii cu una din următoarele zemuri:

a) Kermocid 8—12 % sau Neodendrin 5 %.

b) Soluţia sulfo-calcică.

Inainte de a stropi pomii, locurile atacate de păduchii ţestoşi le vom freca bine cu peria de sârmă. In acest caz, folosul stropitului va fi mai mare.

Frunzele le vom strânge şi arde îndată după căderea lor din pomi.

Pentru combaterea puilor de păduchi ţestoşi în timpul verii, pomii îi vom stropi cu zeamă de extract de tutun (1,5% leşie de tutun + 1,5% săpun).

I. Lesnic

O senzaţională carte englezească

Planul unui atac asupra Cehoslovaciei în anul 1936. Va duce oare un atac asupra Cehoslovaciei la un război mondial?

La întrebarea aceasta se sileşte să răspundă publicistul englez Richard Freund în cartea sa, care tocmai a eşit de sub tipar cu titlul: *„Apăraţi Cehoslovacia"!* (editura T. Nolson, Londra).

Freund cunoaşte foarte bine situaţia politică din Europa centrală. Pe câmpul celor 108 pagini ale cărţii sale a explicat satisfăcător pentru opinia publică britanică rostul statului cehoslovac. A descris naşterea lui, a caracterizat pe oamenii de stat, iar pe preşedintele Republicii, dr. Eduard Beneş, îl consideră ca pe un fel de Socrate cehoslovac. Analizează problema minorităţilor naţionale în Cehoslovacia şi în sfârşit aminteşte de amicii şi vecinii Cehoslovaciei.

Cartea se încheie cu o serie de consideraţiuni asupra posibilităţii unui atac asupra Cehoslovaciei şi asupra felului cum şi cât ar putea republica cehoslovacă să se apere.

După cum se vede, ziaristul englez nu evită tocmai chestiunile cele mai palpabile şi dureroase precum şi actuale. De aceia cartea lui este menită să trezească un foarte viu interes în straturile largi ale opiniei publice din Anglia, din Franţa şi din America. Autorul cărţii scrie textual:

„Către sfârşitul anului 1936 am aflat, că Cehoslovacia va fi cât se poate de curând atacată de către Germania. Planul a fost cu foarte multe amănunte descris în presa mai multor state europene. Mai întâi trebuia să se revolte minoritatea maghiară din Cehoslovacia şi după aceasta trebuiau să urmeze Germanii. După aceia trebuia să intervie amestecul „Voluntarilor" din Germania însăşi.

„In cele din urmă Germania trebuia să găsească un motiv de intervenţie directă. Metoda a fost încercată în Spania. Germania şi cu Italia au sprijinit, dacă nu au condus chiar revoluţia generalului Franco.

„Succesul unei noui metode de război între naţiuni pare a fi asigurat. Metoda aceasta a fost încercată în Spania şi pare că va fi consacrată. Războiul nu va lua naştere prin ultimatum, mobilizare, călcare a tratatelor existente şi călcarea graniţelor.

„Noua metodă va consta în revoltă, în revoluţia internă, provocată de alegeri furtunoase, de siluirea legilor, de insurecţii locale şi înainte ca opinia publică să-şi fi lămurit însemnătatea lor, detaşamentele armatei străine vor fi trecut graniţa şi „jocul" va începe. In felul acesta va lua naştere jocul disperat, în care fără îndoială va fi vorba de un nou război mondial şi de soarta întregii noastre civilizaţii".

CEPS.